

**Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Pabianicach
95-200 Pabianice, ul. Kilińskiego 10/12**

tel./fax. (0-42) 215-27-76, tel. (0-42) 215-35-89
e-mail: pabianice@pis.lodz.pl

***Informacja
o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
powiatu pabianickiego za rok 2015***

Pabianice, 18.03.2016 r.

Spis treści

<i>I. Wstęp</i>	<i>3</i>
<i>II. Nadzór przeciwepidemiczny</i>	<i>4</i>
<i>III. Nadzór nad warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia.</i>	<i>8</i>
<i>IV. Nadzór w zakresie higieny środowiska</i>	<i>14</i>
1. Nadzór nad warunkami pracy	14
2. Nadzór nad środkami zastępczymi	16
3. Higiena Komunalna	19
4. Ocena stanu sanitarnego nadzorowanych placówek nauczania i wychowania	27
<i>V. Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia</i>	<i>31</i>
<i>VI. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny</i>	<i>33</i>

WSTĘP

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu pabianickiego w roku 2015 oparta jest na analizie działalności kontrolnej Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Pabianicach wynikającej z ustawowych obowiązków Państwowej Inspekcji Sanitarnej na szczeblu powiatowym. Podstawowym celem w prowadzonych działaniach była ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu i szerzeniu chorób zakaźnych i zawodowych.

Działalność Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Pabianicach zgodnie z Ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2015r. poz. 1412) – skierowana jest na ochronę zdrowia przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych i/lub uciążliwych, a w szczególności zapobieganiu powstawania chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych oraz cywilizacyjnych na obszarze powiatu pabianickiego.

Dla realizacji tej polityki w Pionie Nadzoru Sanitarnego w roku 2015 kontynuowano wdrożony system zarządzania jakością na zgodność z normą PN-EN ISO/IEC 17020/2012 „Ocena zgodności – wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcje”.

W 2015 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w powiecie pabianickim były 2141 obiekty. W Powiatowej Stacji Sanitarno –Epidemiologicznej w Pabianicach w sprawowanie nadzoru nad obiektami zaangażowanych jest 20 pracowników merytorycznych.

- Liczba kontroli przeprowadzonych w roku 2015 – 1762;
- Liczba pobranych próbek w roku 2015 – 507

II. NADZÓR PRZECIWEPIDEMICZNY

Informacje opracowano korzystając z:

- danych zawartych w sprawozdaniach na drukach GUS
- danych liczbowych zawartych w kwartalnych informacjach dotyczących nadzoru nad placówkami służby zdrowia
- wyników z kontroli sanitarnych przeprowadzonych w ciągu całego roku przez pracowników sekcji epidemiologicznej
- wywiadów i dochodzeń epidemiologicznych

Liczba mieszkańców z danych GUS z dnia 30.06.2015r.

Powiat Pabianicki	-	119 475
Miasto Pabianice	-	66 977
Miasto Konstantynów	-	17 832
wieś(gminy)	-	34 666

W 2015 wykonano:

- kontrole sanitarne placówek służby zdrowia - 164
- kontrole stałych nosicieli - 0
- kontrole punktów szczepień - 44
- wywiady epidemiologiczne i dochodzenia p/epidemiczne - 1103
- przyjęto od 832 osób próbki na badanie w kierunku Salmonelli i Shigelli.
- przyjęto 222 próbek na badanie w kierunku Salmonelli i Shigelli od osób chorujących i ich otoczenia

Nadzór nad zakładami służby zdrowia

Na terenie Powiatu Pabianickiego objęto nadzorem 169 placówek służby zdrowia. Wykonano 164 kontroli sanitarnych.

Miasto Pabianice

W 2015 roku objętych nadzorem było 98 placówek służby zdrowia .
Przeprowadzono 81 kontroli.

Miasto Konstantynów

W 2015 roku objętych nadzorem było 23 placówek służby zdrowia przeprowadzono 22 kontrole sanitarne.

Gminy

W 2015 roku w 5 gminach (Pabianice, Ksawerów, Lutomiersk, Dobroń, Dłutów) objętych nadzorem sanitarnym były 22 placówki służby zdrowia, przeprowadzono 17 kontroli sanitarnych.

Działalność w zakresie szczepień ochronnych

Nadzorem objęto 26 placówek w których wykonywane są szczepienia ochronne. Zaplanowano kontroli 44 - wykonano 44 kontrole.

W poszczególnych placówkach wykonawstwo przedstawia się następująco:

Lp	Nazwa placówki	Ilość placówek	planowano kontroli	wykonano kontroli
1	Oddział noworodków	1	1	1
2	SOR	1	1	1
3	Publiczne ZOZ-y	6	14	14
4	Niepubliczne ZOZ-y	18	28	28
	RAZEM	26	44	44

U dzieci urodzonych w 2015 r. wykonano:

- szczepienie B.C.G. 99%
- szczepienie p/ błonicy i tężcowi 48,5% i poliomyelitis 48%
- szczepienie p/krztuścowe 48 %
- szczepienie p/WZW pierwotne 43,6%
- szczepienie p/WZW uzupełniające 40,5%

Uodpornienie przeciwko poszczególnym chorobom na dzień 31.12.2015r./bez rocznika 2015 przedstawia się następująco:

- krztusiec - 98%
- błonica - 98%
- tężec - 98%
- poliomyelitis - 95%
- odra, świnka, różyczka - 85%
- Hemophilus typu b - 98%

Wzorem lat ubiegłych podczas kontroli punktów szczepień przeprowadzono bieżący instruktaż o prawidłowym wykonywaniu szczepień , przechowywaniu szczepionek i prowadzeniu dokumentacji.

Pokąsania

W 2015 roku przeprowadzono 101 wywiadów z ludźmi pokąsanymi przez zwierzęta. Z tej liczby to 72 przypadki pokąsań w mieście, a 29 na wsi. Szczepionych p/wścieklicznie zarejestrowanych pogryzionych było 13 osób, z czego 9 osób z miasta i 4 ze wsi.

Borelioza

W roku sprawozdawczym 2015 odnotowano 68 przypadków boreliozy. 50 osób zamieszkałych w mieście i 18 u osób zamieszkałych na wsi. W 10 przypadkach boreliozy pacjenci byli hospitalizowani.

Zachorowania grypopodobne

W 2015r. w powiecie Pabianickim placówki medyczne zgłosiły 31 431 zachorowań (podejrzeń) grypopodobnych w tym 1 przypadek grypy A potwierdzony badaniem laboratoryjnym.

Zapadalność na jednostki chorobowe

Jednostki Chorobowe	Liczba przypadków			Zapadalność (na 100 tys)		
	Ogółem	Miasto	Gmina	Ogółem	Miasto	Gmina
Zatrucia pokarmowe	791	584	207	662,06	488,80	173,25
Świnka B 26	10	8	2	8,36	6,68	1,67
Krztusiec A 37	51	38	13	42,64	34,36	10,87
Szkartatyna (płonica) A 38	239	170	69	199,86	142,16	57,70
Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	9	6	3	7,52	5,01	2,50
Róża A 46	19	16	3	15,88	13,37	2,50
Borelioza A 69	68	50	18	56,86	41,81	15,05
Ospa wietrzna B 01	411	254	157	343,69	212,40	131,29
Różyczka B 06	7	7	0	5,85	5,85	0,00
WZW typu B	13	12	1	10,87	10,03	0,83
WZW typu C	13	10	3	10,87	8,36	2,50
Kiła	8	7	1	6,68	5,85	0,83

W powiecie pabianickim przeprowadzono 164 kontrole w Zakładach Opieki Zdrowotnej. Ogólna ilość placówek pozostająca pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pabianicach to 169 obiektów:

- 1 szpital Pabianickie Centrum Medyczne Pabianice
- 25 Poradnie Lekarza Rodzinnego
- 72 Gabinety Stomatologiczne

- 13 Gabinety Ginekologiczne
- 4 Gabinety Okulistyczne
- 3 Gabinety Dermatologiczne
- 4 Zakłady Rehabilitacyjne
- 2 Zakłady opiekuńczo-lecznicze
- 8 Inne podmioty lecznicze
- 4 Laboratoria Diagnostyczne
- 1 Pogotowie Ratunkowe FALCK Medycyna
- 1 Nocna i Świąteczna Pomoc Lekarska
- 1 Grupowa Praktyka Lekarska
- 1 Apteka z recepturą farmaceutyczną
- 1 Centrum Krwiodawstwa (punkt pobrań)
- 26 Punktów Szczepień
- 1 Domowa Opieka Pielęgniarska
- 1 Centrum Dializ

Wydano 1 decyzję na poprawę stanu sanitarnego.

Decyzja Nr 06 - Pabianickie Centrum Medyczne oddział psychiatrii męskiej Pabianice ul. Jana Pawła II 68

Wydano 7 decyzji przedłużających.

Pabianickie Centrum Medyczne Sp. z o.o. poradnia specjalistyczna diabetologiczna, położniczo-ginekologiczna, urologiczna, laryngologiczna, korytarz całej poradni.

Wykonanie decyzji przedłużono do dnia 30.04.2016r.

Pabianickie Centrum Medyczne poradnia nr 1 Pabianice ul. Wileńska 61, decyzję przedłużającą wydano dnia 28.09.2015r. i przedłużono termin wykonania decyzji na dzień 31.08.2017r.

Pabianickie Centrum Medyczne poradnia nr 3 Pabianice ul. Nawrockiego 24, decyzję przedłużającą wydano 16.12.2015r. i przedłużono termin wykonania decyzji na dzień 31.12.2016r.

Oddział położniczo-noworodkowy

Na terenie powiatu pabianickiego funkcjonuje 1 oddział położniczo-noworodkowy w Pabianickim Centrum Medycznym Pabianice ul. Jana Pawła II 68. Oddział działa w systemie całodobowym, posiadając sale przystosowane do systemu roomingu (matka – dziecko). Na oddziale znajduje się niezbędny sprzęt służący do prawidłowego funkcjonowania oddziału zapewniając opiekę położnicy i noworodkowi.

Dezynfekcja i komory dezynfekcyjne

Na terenie powiatu pabianickiego nie ma komory dezynfekcyjnej i pralni szpitalnej.

Pabianickie Centrum Medyczne w Pabianicach ul. Jana Pawła II 68, szpital Pabianice mają podpisaną umowę z pralnią Łódź ul. Świętojańska. Szpital oddaje materace, poduszki, koce, pokrowce na materace oraz odzież ochronną do pralni.

Dezynfekcja we wszystkich placówkach służby zdrowia odbywa się w sposób prawidłowy, odpowiednio dobranymi środkami dezynfekcyjnymi.

Sterylizacja

Szpital

Punkt sterylizacyjny znajduje się w Pabianickim Centrum Medycznym szpital Pabianice ul. Jana Pawła II 68 posiada dwa autoklawy parowe i autoklaw niskotemperaturowy plazmowy. Autoklaw parowy GETING rok produkcji 1998 ostatni przegląd techniczny 16.02.2015r. Autoklaw parowy MSTV rok produkcji 2011 ostatni przegląd techniczny 1.04.2014r.

Lecznictwo - wyposażenie w autoklawy

autoklawy – 56 – stomatolodzy , Podmioty lecznicze POZ i inne -10, Pabianickie Centrum Medyczne Szpital punkt sterylizacyjny- 1

Pozostałe placówki, gabinety prywatne i praktyki lekarskie posiadają podpisane umowy na sterylizację (18 umów). 57 placówek medycznych pracuje przy użyciu sprzętu jednorazowego użytku.

Ocena działalności zespołu do spraw zakażeń szpitalnych

W Pabianickim Centrum Medycznym szpital Pabianice zarządzeniem wewnętrznym nr 75/2013 Prezesa Zarządu PCM z dnia 19.12.2013r. powołany jest Zespół i Komitet Zakażeń Szpitalnych.

Zespół opracował procedury, które mają na celu monitoring zakażeń, sposób ich zgłaszania i prowadzenia dochodzeń epidemiologicznych dla wszystkich oddziałów szpitalnych.

W Fresenius Nephrocare Polska sp. z o.o. Poznań ul. Krzywa 13 Ośrodek Dializ nr 53 w Pabianicach Stacja Dializ Pabianice ul. J. Pawła II 68 istnieje zespół kontroli zakażeń zakładowych.

III. NADZÓR NAD WARUNKAMI ZDROWOTNYMI ŻYWNOSCI I ŻYWIENIENIA.

W roku 2015 pod nadzorem sekcji HŻŻ i PU znajdowały się 1084 obiekty zlokalizowane na terenie powiatu pabianickiego. Skontrolowano 566, zatwierdzono 1114, przeprowadzono ogółem 859 kontroli sanitarnych (w tym 3 kontrole graniczne), w tym 73 kontrole interwencyjne. Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 358 zakładów.

W roku sprawozdawczym 1 obiekt oceniono jako niezgodny z wymaganiami (gastromia kuchni orientalnej).

Rodzaj obiektu	Ilość wg ewidencji	Ilość kontroli	Ilość decyzji administracyjnych	Liczba mandatów	Kwota mandatów w zł
Wytwórnice żywności	78	104	15	12	2450
Obiekty obrotu żywnością	656	512	65	83	15750
Zakłady żywienia zbior. otwarte	81	77	16	17	3400
Zakłady żywienia zbior. zamknięte	130	56	14	4	700
Zakłady żywienia zbior. zamknięte	74	54	3	2	700
Środki transportu żywności	34	34	-	-	-
Wytw. kosmetyków, mat. i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz miejsca obrotu tymi produktami	31	19	1	-	-
Ogółem	1084	856	114	118	23 000

Ogółem wydano **114** decyzji administracyjnych. Wydawane decyzje miały na celu poprawę stanu sanitarno-technicznego obiektów, jak również dotyczyły wyegzekwowania prowadzenia przez operatorów żywności kontroli wewnętrznej w zakładzie oraz jej dokumentowania, a także wprowadzenia i utrzymywania systemu kontroli wewnętrznej HACCP.

Wydano **2** decyzje unieruchomienia zakładu (1 restauracja w Pabianicach i 1 sklep wiejski w Baryczy) i **2** decyzje ograniczające produkcję do ciast suchych, trwałych mikrobiologicznie (ciastkarnie w Ksawerowie i Konstantynowie Ł.)

Niniejszym decyzjom nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Restaurację zamknięto z uwagi na rażący stan sanitarny obiektu i trwające w nim prace remontowe przy jednoczesnej produkcji potraw, sklep z uwagi na niewłaściwe warunki przechowywania masy towarowej i brak bieżącej wody przy punktach wodnych.

Z kolei w zakładach cukierniczych w pobranych do badania wyrobach gotowych z kremami stwierdzono obecność bakterii chorobotwórczych Salmonella w 25g. Z tego względu zakazano produkcji ciast nietrwałych mikrobiologicznie, do czasu okazania wyników badań własnych producenta, potwierdzających bezpieczeństwo zdrowotne produkowanych ciast.

W magazynie hurtowym w Mogilnie Dużym wydano 1 decyzję nakazującą wycofanie z obrotu niewłaściwie oznakowanych moreli suszonych, bez podania na etykiecie obecnego w produkcie dwutlenku siarki, który jest substancją alergenną.

W roku 2015 nałożono ogółem 118 mandatów karnych na sumę 23 000 zł. Uchybienia sanitarne, za które nakładano mandaty karne dotyczyły głównie:

- wprowadzania do obrotu handlowego środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej,
- niewłaściwego stanu sanitarnego kontrolowanych obiektów,

W roku sprawozdawczym 2015 złożono do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi 10 wniosków o nałożenie kary pieniężnej za prowadzenie działalności niezgodnie z wydaną decyzją zatwierdzającą lub bez decyzji PPIS w Pabianicach oraz za oznakowanie i reklamę w środkach masowego przekazu suplementów diety, naruszającą przepisy ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

Za przygotowywanie posiłków dla pacjentów szpitala w Pabianicach w dalszym ciągu odpowiadają pracownicy Pabianickiego Centrum Medycznego Sp. z o.o.. Stan techniczny pomieszczeń bloku żywienia nie budził zastrzeżeń.

W roku 2015 przeprowadzono badania laboratoryjne krajowych środków spożywczych produkowanych w nadzorowanych zakładach oraz znajdujących się w obrocie w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu:

Ogółem zbadano **232** próbki, z czego zdyskwalifikowano **17** próbek, tj. **7,33 %** (w roku 2014 odsetek próbek zdyskwalifikowanych wyniósł 11,58%).

- pod względem parametrów mikrobiologicznych zbadano **146** próbek, zdyskwalifikowano **12**, tj. **8,22%** (w 2014 r. odsetek próbek zdyskwalifikowanych za parametry mikrobiologiczne wyniósł 13,71%)
- pod względem parametrów fizyko-chemicznych zbadano **81**, zdyskwalifikowano **2**, tj. **2,47%** (w 2014 r. odsetek próbek zdyskwalifikowanych wyniósł 5,19 %)
- pod względem określenia cech organoleptycznych zbadano **1** próbkę, którą zdyskwalifikowano, co stanowi **100%** (w 2014 r. odsetek próbek zdyskwalifikowanych za cechy organoleptyczne wyniósł 0)
- pod względem znakowania zbadano **4** próbki, zdyskwalifikowano **2**, tj. **50,00%** (w 2014 r. odsetek próbek zdyskwalifikowanych za znakowanie wyniósł 33,33%)

Oceniono **144** próbki środków spożywczych krajowych i z UE pod względem znakowania. Kwestionowano **2** próbki, tj. **1,39%**.

Grupy produktów krajowych środków spożywczych według % próbek kwestionowanych oraz główne przyczyny zakwestionowania - 2015 rok

Lp	Sym. wg Mz 48	Rodzaje próbek	Ogółem			Mikrobiologicznie			Główne przyczyny zakwestionowania
			zbad.	zakw.	% zakw.	zbad.	zakw.	% zakw.	
1	1	<i>Mięso, podroby i produkty mięsne</i>	20	2	10,00	15	1	6,67	Obecność bakterii <i>Campylobacter jejuni</i> w 25 g; Zastosowanie niewłaściwych substancji dodatkowych
2	2	<i>Drób, podroby i produkty drobiarskie, jaja i produkty jajeczne</i>	9	5	55,56	6	5	83,33	Obecność bakterii <i>Salmonella enteritidis</i> w 25 g;
3	3	<i>Ryby, owoce morza i ich przetwory</i>	15	1	6,67	10	0	0	Przekroczony dopuszczalny poziom substancji słodzącej
4	4	<i>Mleko i przetwory mleczne</i>	31	1	3,23	25	0	0	Niewłaściwe cechy organoleptyczne
5	6	<i>Wyroby cukiernicze i ciastkarskie</i>	35	6	17,14	30	6	20,00	Obecność bakterii <i>Salmonella</i> z gr. D0 w 25 g.
6	24	<i>Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego</i>	38	1	2,63	30	0	0	Nieprawidłowe znakowanie
7	26	<i>Suplementy diety</i>	15	1	6,67	5	0	0	Zawartość kwasu foliowego niższa od tej deklarowanej przez producenta, nie mieszcząca się w limitach tolerancji

W 2015 r. zbadano ogółem 13 próbek środków spożywczych z importu, zdyskwalifikowano 0 (w roku 2014 odsetek próbek zdyskwalifikowanych wyniósł 5,88%). Wszystkie próbki zbadano pod względem parametrów fizyko-chemicznych (w 2014 r. odsetek próbek zdyskwalifikowanych za parametry fizyko-chemiczne wyniósł 0%).

Oceniono 7 próbek środków spożywczych importowanych pod względem znakowania. Wszystkie odpowiadały aktualnym przepisom dotyczącym znakowania środków spożywczych (w roku 2014 zdyskwalifikowano 1 próbkę, co stanowiło 7,14%).

W ramach kontroli granicznej jakości zdrowotnej środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w 2015 roku dokonano oceny ogółem 16 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

Na podstawie kontroli dokumentacji, oględzin masy towarowej w miejscach docelowego przeznaczenia towaru oceniono 1 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W roku 2015 wydano 3 świadectwa jakości zdrowotnej dla materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Ogółem pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu **256** próbek środków spożywczych, kosmetyków oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością pochodzenia krajowego i z importu.

W roku 2015 w ramach systemu wczesnego ostrzegania o produktach niebezpiecznych RASFF otrzymano

25 powiadomień przesłanych z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi, w tym: 17 powiadomień krajowych)

- **3** powiadomienia informacyjne (1 powiadomienie Komisji Europejskiej oraz 2 powiadomienia krajowe)
- **1** powiadomienie poza systemem RASFF

Wśród powiadomień:

- **20** dotyczyło środków spożywczych
- **5** materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością

W związku z ww. powiadomieniami przeprowadzono **54** kontroli w:

- 48 obiektach obrotu żywnością (w tym 7 markety),
- 2 hurtowniach
- 1 punkcie sprzedaży internetowej
- 3 miejscu obrotu materiałami i wyrobami

Po otrzymaniu powiadomień oraz list dystrybucji produktów zgłoszonych do systemu RASFF przeprowadzano kontrole w obiektach, do których trafiła kwestionowana partia. W większości przypadków kontrola wykazywała, iż kwestionowany towar został już wycofany z obrotu i zabezpieczony w magazynie. Zobowiązywano przedsiębiorców do informowania o dalszym sposobie zagospodarowania kwestionowanych wyrobów (najczęściej zwrot do dostawcy lub utylizacja) i przedstawienia stosownych dokumentów, tj. protokoły zniszczenia lub faktury korygujące.

Sporządzono 4 formularze powiadomień systemu RASFF i przesłano do WSSE w Łodzi, dotyczące nw. środków spożywczych:

- Karczek wieprzowy
- stek z kurczaka w marynacie
- ciastko „Amaro” z kremem nie poddanym obróbce termicznej,
- ciastko „W-Z” z kremem bez obróbki termicznej

Sporządzenie ww. powiadomień było spowodowane niewłaściwą jakością zdrowotną zbadanych powyżej środków spożywczych, zagrażającą bezpieczeństwu zdrowotnemu konsumentów.

W 2015r. zarejestrowano 39 interwencji (15 anonimowych, przekazanych za pośrednictwem Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Łodzi -3 interwencje).

Interwencji zasadnych lub częściowo zasadnych było **20** (co stanowi **51,3%**). Za nieuzasadnione uznano **18** interwencji (tj. **46,1%**), w toku postępowania znajduje się 1 interwencja (**2,6%**).

Interwencje najczęściej dotyczyły:

- niewłaściwej jakości zdrowotnej artykułów spożywczych wprowadzanych do obrotu handlowego,
- wprowadzania do obrotu handlowego przeterminowanych środków spożywczych,
- niewłaściwych warunków przechowywania środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie,
- niewłaściwych warunków sanitarno- technicznych, sanitarno-higienicznych podczas produkcji środków spożywczych, oraz wprowadzania do obrotu handlowego środków spożywczych,
- nieprawidłowości w oznakowaniu i prezentacji w reklamie oraz kwalifikacji środków spożywczych (suplementy diety, dietetyczne środki spożywcze specjalnego przeznaczenia medycznego) kosmetyków.

Ogółem w ramach kontroli interwencyjnych nałożono **14 mandatów karnych** na kwotę **3200 zł**, z czego 13 mandatów w miejscach obrotu na kwotę 2700 zł, 1 w obiekcie ruchomym i tymczasowym na kwotę 500 zł. Wydano 4 decyzje administracyjne oraz złożono 2 wnioski o nałożenie kary pieniężnej.

Współpraca pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Pabianicach a Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Pabianicach prowadzona jest w oparciu o porozumienie z dnia 11.01.2008r. o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Weterynaryjnej powiatu pabianickiego.

W roku 2015 pod wspólnym nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Weterynaryjnej pozostawało 7 obiektów produkujących żywność pochodzenia zwierzęcego, tj:

2 wytwórnie lodów produkujące lody na bazie mleka,

3 zakłady garmazeryjne,

1 magazyn hurtowy,

1 sklep spożywczy – supermarket.

Ponadto w Rejestrze Podmiotów Sektora Paszowego prowadzonym przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Pabianicach figurują 3 zakłady objęte nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pabianicach, przeznaczające część swojej produkcji na cele paszowe, takie jak młyn gospodarczy i 2 piekarnie.

W 7 obiektach objętych wspólnym nadzorem zaplanowano ogółem 2 kontrole w dwóch obiektach. Skontrolowano 4 obiekty przeprowadzając w nich 6 kontroli. Nie nakładano mandatów karnych oraz nie prowadzono postępowań administracyjnych.

Utrzymywano stałe robocze kontakty z Inspekcją Sanitarną i Weterynaryjną na terenie kraju, informując o zakwestionowanych próbach wyrobów gotowych, producentów pochodzących z poza terenu powiatu pabianickiego.

III. SEKCJA HIGIENY ŚRODOWISKA

1. Nadzór nad warunkami pracy w 2015 roku

W nadzorze Sekcji Higieny Środowiska PSSE - Pabianice znajdowało się w 2015 r. **562** zakładów pracy zatrudniających **14 465** pracowników. W roku 2015 przeprowadzono **226 kontroli sanitarnych, skontrolowano 206 zakładów, w których zatrudnionych jest 11 065 pracowników.**

Najliczniejszą grupę zakładów w ewidencji stanowią zakłady sklasyfikowane w PKD 14 – produkcja odzieży – 139 zakładów.

Kolejnymi pod względem liczebności zakładów są:

- PKD 13 – produkcja wyrobów tekstylnych – 50 zakładów.

- PKD 45 - Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych – 50 zakładów.

Działalność kontrolna i represyjna

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wystawiono 12 decyzji administracyjnych, w tym 4 decyzje dotyczyły poprawy warunków pracy. W wystawionych decyzjach wydano łącznie 37 nakazów. Nakazy dotyczyły:

- obniżenia poziomu natężenia hałasu do obowiązujących norm (2 nakazy);
- stosowania ochronników słuchu (1 nakaz);
- przedłożenia aktualnych orzeczeń lekarskich pracowników o braku przeciwwskazań (1 nakaz);
- przeprowadzenia pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy (8 nakazów);
- zaprowadzenia rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia (3 nakazy);
- opracowania oceny ryzyka zawodowego (1 nakaz);
- opracowania oceny ryzyka zawodowego uwzględniającej narażenie na czynniki chemiczne (3 nakazy);
- opracowania oceny ryzyka zawodowego uwzględniającej narażenie na czynniki biologiczne (3 nakazy);
- założenia rejestru chorób zawodowych oraz zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej (1 nakaz);
- opracowania karty charakterystyki mieszaniny chemicznej - detergentu zgodnie z załącznikiem II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/830 z dnia 28.05.2015 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (1 nakaz);
- udostępnienia na stronie internetowej wykazu składników spełniających wymagania załącznika VII D rozporządzenia Komisji (WE) nr 907/2006 z dnia 20.06.2006 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie detergentów w celu dostosowania jego załączników III i VII (1 nakaz);
- umieszczenia na oznakowaniu opakowania mieszaniny chemicznej – detergentu adresu strony internetowej, na której można zapoznać się z wykazem składników, o których mowa w części D załącznika VII rozporządzenia Komisji (WE) nr 907/2006 z dnia 20.06.2006 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie detergentów w celu dostosowania jego załączników III i VII (1 nakaz);
- udostępnienia pracownikom instrukcji bhp stanowiskowych uwzględniających informacje zawarte w kartach charakterystyki stosowanych niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych (3 nakazy);
- wywieszenia instrukcji określających sposób składowania, pakowania, załadunku i transportu w magazynie chemicznym (2 nakazy);

- wywieszenia znaków nakazujących stosowanie odpowiednich środków ochrony indywidualnej na stanowisku pracy (1 nakaz);
  - doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych (2 nakazy);
  - doprowadzania do właściwego stanu sanitarno – technicznego pomieszczenia mycia wózków (1 nakaz);
  - wyposażenia pomieszczenia do spożywania posiłków w zlewozmywak dwukomorowy oraz doprowadzenie do umywalk bieżącej wody ciepłej i zimnej (1 nakaz);
  - wyposażenia jadalni dla pracowników w umywalkę oraz zlewozmywak dwukomorowy (1 nakaz);
- Nie wystawiono żadnej decyzji unieruchamiających stanowiska pracy.

Przekroczenia normatywów higienicznych

W roku 2015 stwierdzono przekroczenia normatywów higienicznych dla czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy w 2 zakładach. W sumie pod nadzorem PPIS w Pabianicach było 18 zakładów z przekroczeniami normatywów higienicznych, w przekroczeniach pracowało 547 osób.

Wydano 2 decyzje dotyczące obniżenia natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy.

Narażenie na czynniki rakotwórcze

W roku 2015 pod nadzorem PSSE w Pabianicach znajdowało się 11 zakładów, w których występuje narażenie na czynniki rakotwórcze, skontrolowano 11 zakładów. Do czynników tych należą: promieniowanie jonizujące, benzyna, U-95, dichromiany, chromiany, tioacetamid, siarczan hydrazyny, chlorowodorek fenylohydrazyny, chlorek etylenu, fenoloftaleina, tlenek etylenu, bromian (V) potasu, benzen, fiolet krystaliczny, 1 naftyloamina, o-tolidyna, chlorek niklu (II), czerwień zasadowa 9, tlenek arsenu (III), tlenek chromu (VI), siarczan niklu (II), chlorek kobaltu (II).

W skontrolowanych zakładach na czynniki rakotwórcze narażonych było 163 pracowników, w tym 123 kobiet.

W skontrolowanych zakładach nie stwierdzono nieprawidłowości w realizacji wymogów w zakresie występowania w środowisku pracy czynników rakotwórczych/mutagennych.

Nadzór nad spełnieniem wymagań w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin.

W roku 2015 pod nadzorem PPIS we Pabianicach znajdowały się 63 podmioty wprowadzające do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach, w tym 1 producent, 19 dalszych użytkowników – formulatorów i 43 dystrybutorów. Przeprowadzono 40 kontroli.

Podczas 3 kontroli podmiotów wprowadzających do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach, w tym 1 kontroli u dalszego – użytkownika – formulatora i 2 kontroli u dystrybutora stwierdzono naruszenie przepisów w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin. Nieprawidłowości dotyczyły: niewłaściwego oznakowania substancji chemicznych i ich mieszanin, kart charakterystyki sporządzonych niezgodnie z obowiązującymi przepisami, nieprawidłowości dotyczących wprowadzania do obrotu detergentu.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin u dalszego użytkownika - formulatora została wydana decyzja administracyjna nakazująca usunięcie nieprawidłowości. Informacje o nieprawidłowościach w zakresie oznakowania i kart charakterystyki substancji lub mieszaniny stwierdzone podczas kontroli u dystrybutorów zostały przekazane do właściwych Inspektorów Sanitarnych.

W roku 2015 pod nadzorem PPIS w Pabianicach znajdował się 1 podmiot odpowiedzialny za wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych, jest to podmiot zobowiązany do uzyskania pozwolenia. Przeprowadzono 1 kontrolę w zakresie wprowadzania do obrotu produktów

biobójczych. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych.

Nadzór nad spełnieniem wymagań w zakresie stosowania w działalności zawodowej substancji i mieszanin chemicznych.

W roku 2015 pod nadzorem PPIS w Pabianicach było 280 podmiotów stosujących w działalności zawodowej substancje i mieszaniny chemiczne. Przeprowadzono 137 kontroli w zakresie stosowania substancji i mieszanin chemicznych. Podczas kontroli tych podmiotów dokonano oceny kart charakterystyki i oznakowania stosowanych chemikaliów. U 1 stosującego stwierdzono nieprawidłowości w zakresie oznakowania mieszaniny chemicznej. Informacja o stwierdzonych nieprawidłowościach została przekazana do właściwego Inspektora Sanitarnego.

Narażenie pracowników na szkodliwe działanie czynników biologicznych w środowisku pracy.

W roku 2015 pod nadzorem PPIS w Pabianicach było 100 zakładów, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne, skontrolowano 83 zakłady. W skontrolowanych zakładach 2060 pracowników wykonuje prace w narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne. W trzech zakładach stwierdzono, iż ocena ryzyka zawodowego nie uwzględnia narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami zostały wydane 3 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości.

Choroby zawodowe

W roku 2015 wydano 1 decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej i 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Liczba chorób zawodowych stwierdzonych w powiecie pabianickim w latach 2004 – 2015.

2004 r. – 8 chorób zawodowych, 2005 r. – 9 chorób zawodowych, 2006 r. – 1 choroba zawodowa, 2007 r. – nie stwierdzono chorób zawodowych, 2008 – 6 chorób zawodowych, 2009 – 4 choroby zawodowe, 2010 r. – 1 choroba zawodowa, 2011 – 3 choroby zawodowe, 2012 – nie stwierdzono chorób zawodowych, 2013 r. – 1 choroba zawodowa, 2014 – 3 choroby zawodowe, 2015 – 2 choroby zawodowe.

Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy, Służbą Medycyny Pracy oraz innymi instytucjami.

PPIS w Pabianicach w roku 2015 prowadził współpracę z następującymi instytucjami:

- Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach – pracownicy Higieny Pracy współuczestniczyli w 5 kontrolach dotyczących procedury zwalczania przestępczości samochodowej i legalności prowadzenia działalności gospodarczej warsztatów samochodowych,
- WOMP w Łodzi i IMP w Łodzi – przekazywanie kart oceny narażenia zawodowego oraz decyzji w sprawie chorób zawodowych i kart stwierdzenia choroby zawodowej,
- przekazywanie informacji do właściwych Inspektorów Sanitarnych na temat stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie kart charakterystyki i oznakowania produktów chemicznych.

2. Nadzór nad środkami zastępczymi

W 2015 roku przeprowadzono 7 kontroli w zakresie wprowadzania do obrotu środków zastępczych, w tym 4 kontrole w sklepie „Krejzol” zajmującym się sprzedażą środków zastępczych zlokalizowanym w Pabianicach przy ul. Brackiej 29 L, 1 kontrolę w sklepie przy ul. Bugaj 59, 1 kontrolę w sklepie przy ul. 20 Stycznia 79 oraz 1 kontrolę w firmie PEKA Michał Pekasiewicz z/s 95 – 200 Pabianice, ul. Podleśna 3 A lok. 49.

W wyniku przeprowadzonych kontroli zabezpieczono 2243 sztuki produktów, do badań pobrane zostały próbki 20 produktów, w tym:

w sklepie przy ul. Bugaj 59:

- Imitacja Produktu Dodatek do piasku koloru żółtego;
- Imitacja Produktu Dodatek do piasku koloru zielonego;
- Imitacja Produktu Rozpalka do pieca koloru żółtego;

Wydano na podstawie art. 12 ust. 1, art. 27 c ust 1 i 3, art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 14.03. 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w związku z art. 4 pkt. 27, art. 44 b, art. 44 c ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz art. 104 i 108 K.p.a. decyzję administracyjną dotyczącą: 1. wstrzymania wprowadzania do obrotu produktów o nazwach: - Imitacja Produktu Dodatek do piasku koloru żółtego; - Imitacja Produktu Dodatek do piasku koloru zielonego; - Imitacja Produktu Rozpalka do pieca koloru żółtego;

na czas niezbędny do przeprowadzenia oceny i badań ich bezpieczeństwa, tj.: do dnia 12.07.2016 r.
2. zatrzymania produktów:

- Imitacja Produktu Dodatek do piasku koloru żółtego;
- Imitacja Produktu Dodatek do piasku koloru zielonego;
- Imitacja Produktu Rozpalka do pieca koloru żółtego.;

3. zaprzestania prowadzenia działalności w pomieszczeniu sklepu w Pabianicach przy ul. Bugaj 59, służącemu wprowadzaniu w/w produktów do obrotu, na czas niezbędny do usunięcia zagrożenia, tj. do dnia 12.04.2015 r.

W wyniku przeprowadzonych badań zatrzymanych próbek stwierdzono, iż produkty te zawierają substancje psychoaktywne: Imitacja Produktu Dodatek do piasku koloru żółtego; - 3-MMC; Imitacja Produktu Dodatek do piasku koloru zielonego; - pentedron; Imitacja Produktu Rozpalka do pieca koloru żółtego; - UR-144.

W związku z tym wystawiono na podstawie art. 12 ust. 1, art. 27 c ust. 6, art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 14.03.1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej w związku z art. 4 pkt. 27, art. 44 b i 44 c ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii decyzję o zakazie wprowadzania do obrotu środków w/w zastępczych oraz o nakazie wycofania tych produktów z obrotu; decyzję o nałożeniu kary w kwocie 200 000 zł za wprowadzanie do obrotu środków zastępczych oraz decyzję na podstawie art. 12 ust. 1, art. 36 ust 1 i 2, art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 14.03.1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 05.03.2010 r. w sprawie sposobu ustalania wysokości opłat za badania laboratoryjne oraz inne czynności wykonywane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w związku z art. 4 pkt. 27, art. 44 b ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii o obciążeniu spółki Matias Company Spółka z o.o. z siedzibą 95-200 Pabianice, ul. Zamkowa 18, lokal 33, opłatą w kwocie 1108,98 zł za czynności kontrolne oraz badanie składu jakościowego 3 prób produktów.

- w sklepie przy ul. Brackiej 29 L, prowadzonym przez Radosława Ławińskiego prowadzącego działalność gospodarczą z/s ul. Łódzka 4, 62 – 800 Kalisz:

w dniu 22.01.2015 r. zabezpieczono następujące produkty:

- 1) Amulet Kierowcy Duży VooDoo;
- 2) Amulet Ochrony Średni VooDoo;

Wydano na podstawie art. 12 ust. 1, art. 27 c ust 1 i 3, art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 14.03. 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w związku z art. 4 pkt. 27, art. 44 b, art. 44 c ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz art. 104 i 108 K.p.a. decyzję nakazującą: 1- wstrzymanie wprowadzania do obrotu produktów o nazwach: - Amulet Kierowcy Duży VooDoo; - Amulet Ochrony Średni VooDoo; 2. zatrzymanie produktu Amulet Kierowcy Duży VooDoo; 3 - zaprzestanie prowadzenia działalności w pomieszczeniu sklepu w Pabianicach przy ul. Brackiej 29L, służącemu wprowadzaniu w/w produktów do obrotu, na czas niezbędny do usunięcia zagrożenia, tj. do dnia 22.04.2015 r.

W wyniku przeprowadzonych badań w/w produktów nie stwierdzono w ich składzie substancji psychoaktywnych. Postępowanie w tej sprawie zostało umorzone.

- W firmie PEKA Michał Pekasiewicz z/s 95 – 200 Pabianice, ul. Podleśna 3 A lok. 49

W dniu 19.03.2015 r., po uzyskaniu informacji z Komendy Powiatowej Policji w Pabianicach o podejrzeniu produkcji środków zastępczych, przeprowadzono kontrolę i zabezpieczono dwa produkty: 1. Ca flavor , 2. Magic Blow Czekolada Liquid 18 mg/ml.

Wydano na podstawie art. 12 ust. 1, art. 27 c ust 1 i 3, art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 14.03. 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej w związku z art. 4 pkt. 27, art. 44 b, art. 44 c ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz art. 104 i 108 K.p.a. decyzję o:

1. wstrzymaniu wytwarzania produktu lub produktów przy użyciu substancji chemicznej/mieszaniny substancji chemicznych oznaczonej jako Ca flavor produkcji SHANGHAI BUTTERFLY TRADING CO. LTD na czas niezbędny do przeprowadzenia oceny i badań ich bezpieczeństwa nie dłuższy jednak niż do dnia 19.09.2016 r.

2. wstrzymaniu wytwarzanie produktu o nazwie:- Magic Blow Czekolada Liquid 18 mg/ml na czas niezbędny do przeprowadzenia oceny i badań jego bezpieczeństwa nie dłuższy jednak niż do dnia 19.09.2016 r.

3. zatrzymaniu produktu Magic Blow Czekolada Liquid 18 mg/ml.

W wyniku przeprowadzonych badań w/w produktów nie stwierdzono w ich składzie substancji psychoaktywnych. Postępowanie w tej sprawie zostało umorzone.

- w sklepie przy ul. Brackiej 29 L w Pabianicach prowadzonym przez spółkę Euro Group SP. z o.o. ul. Farbiarska 28, 62-050 Mosina, w dniu 01.07.2015 r. przeprowadzono kontrolę oraz pobrano próbki następujących produktów:

- 1) Talizman Kierowcy Mały VooDoo;
- 2) Talizman Kierowcy Sredni VooDoo;
- 3) Talizman Kierowcy Duży VooDoo;
- 4) Talizman Szczęścia Mały VooDoo;
- 5) Andyjski Amulet Chacana Mały VooDoo;
- 6) Andyjski Amulet Chacana Średni VooDoo;
- 7) Andyjski Amulet Chacana Duży VooDoo;
- 8) Amulet Ochrony Duży VooDoo;
- 9) Amulet Ochrony Mały VooDoo;
- 10) Talizman Pogromca Wampirów VooDoo;
- 11) Amulet Pogromca Duchów Mały VooDoo;
- 12) Talizman Fortuny VooDoo;
- 13) Dirty Face Soap.

Wydano na podstawie art. 12 ust. 1, art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 14.03. 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i art. 4 pkt 27, art. 44 b, art. 44 c ust. 1 i 3 pkt 2 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii decyzję nakazującą:

1. wycofanie z obrotu tych produktów na czas niezbędny do przeprowadzenia badań mających na celu ustalenie czy są one środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi, nie dłuższy jednak niż 18 miesięcy.
2. zaprzestanie prowadzenia działalności w pomieszczeniu sklepu w Pabianicach przy ul. Brackiej 29 L, służącemu wprowadzaniu do obrotu produktów wymienionych w pkt 1, na czas niezbędny do usunięcia zagrożenia, nie dłuższy niż 3 miesiące, tj. do dnia 02.10.2015 r.

W wyniku badań zabezpieczonych produktów stwierdzono, iż jeden produkt Talizman Szczęścia Mały VooDoo zawiera w swoim składzie nową substancję psychoaktywną o nazwie AB-PINACA; postępowanie administracyjne w tej sprawie kontynuowane jest w roku 2016.

Dodatkowo, w roku 2015 skontrolowano sklep przy ul. 20 stycznia 79 należący do spółki PBO Management sp. z o.o. ul. Zamkowa 17 lokal 33, jednak w tym sklepie nie stwierdzono wprowadzania do obrotu środków zastępczych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach prowadził również postępowania administracyjne wobec firm, które wprowadzały do obrotu środki zastępcze za pośrednictwem przesyłek pocztowych, wszczęte na podstawie dokumentów i wyników badań przekazanych przez Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych w terenie Polski.

Łącznie w roku 2015 wydano 17 decyzji administracyjnych dotyczących wprowadzania do obrotu środków zastępczych,

Kwota nałożonych w 2015 r. kar za wprowadzanie do obrotu środków zastępczych wynosi **1 180 000 zł**.

Od 2011 roku nałożono łącznie na spółki oraz osoby fizyczne 24 kary pieniężne na kwotę 2.535.000 zł, oraz opłat za badanie środków zastępczych w wysokości 15871,32 zł. Do chwili obecnej wyegzekwowano jedynie 300 000 zł.

3. Higiena Komunalna

Ocena stanu sanitarnego powiatu pabianickiego w zakresie zagadnień Higieny Komunalnej za 2015r.

Liczba ludności w ogółem w powiecie pabianickim w 2015 r. wynosiła 119 582

Liczba ludności korzystającej z wody z wodociągów publicznych znajdującej się pod kontrolą PSSE w Pabianicach w 2015 r. wynosiła: 112.354

W nadzorze sanitarnym PSSE w Pabianicach w 2015 r. znajdowało się 14 wodociągów publicznych, oraz 4 wodociągi lokalne łącznie 18 wodociągów.

1. Wodociągi publiczne:

Miasto Pabianice

- **wodociąg publiczny w Pabianicach** zaopatrywany jest przez 2 ujęcia: ul. Wodna 8 i ul. 15 PP "Wilków" 12 w Pabianicach.

Liczba ludności w Pabianicach wynosiła – 67 207

Liczba ludności korzystającej z wody w sieci miejskiej wynosiła 65 000

Długość wodociągu 159,30 km

Jakość wody w wodociągu nie budziła zastrzeżeń .

Miasto Konstancinów Łódzki

- **Wodociąg publiczny w Konstancynie Łódzkim** zasilany jest z ujęcia ul. Wodociągowa 7 w Konstancynie Łódzkim.

Liczba ludności w Konstancynie Łódzkim wynosiła 17 857

Liczba ludności korzystająca z sieci miejskiej wynosiła 17 350

Długość wodociągu 79,80 km

Jakość wody w wodociągu nie budziła zastrzeżeń .

Gmina Dobroń

- **Wodociąg publiczny w Dobroniu** – ujęcie wody w Markówce.
Liczba ludności ogółem w gminie Dobroń wynosiła 7473
Liczba ludności korzystająca z wodociągu 6 971 osób.
Długość wodociągu 104 km
Jakość wody w wodociągu nie budziła zastrzeżeń.

Gmina Ksawerów

-Wodociąg publiczny w Ksawerowie

- Liczba ludności ogółem w gminie Ksawerów wynosiła 7 666
Zaopatrywany przez ujęcie w Ksawerowie ul. Szkolna 15e oraz Gadka Nowa ul. Ogrodników 2a
Liczba ludności korzystającej z wodociągu 5046 osób.
Długość wodociągu 39 km
Jakość wody w wodociągu nie budziła zastrzeżeń

Gmina Dłutów

Ogólna liczba ludności w gminie Dłutów wynosiła 4 476

- **Wodociąg publiczny w Dłutowie** zasilany jest z ujęcia w Dłutowie ul. Wysoka 8.
Z wodociągu w Dłutowie korzystało 2 451 osób.
Długość wodociągu wynosi 50,4 km
Jakość wody w wodociągu nie budziła zastrzeżeń.
- **Wodociąg publiczny w Śładkowicach** zasilany jest z ujęcia w Śładkowicach
Ogólna liczba korzystających z tego wodociągu wynosi 862 osób.
Długość wodociągu wynosi 28,9 km.
Jakość wody w wodociągu nie budziła zastrzeżeń.
- **Wodociąg publiczny w Czyżeminiu zasilany jest ze studni w Czyżeminiu**
Woda nie jest uzdatniana.
Ogólna liczba korzystających z tego wodociągu wynosi 697 osób.
Długość wodociągu wynosi 26,9 km.
Jakość wody w wodociągu nie budziła zastrzeżeń.
Łącznie z wodociągów publicznych w gminie Dłutów korzystało 4010 osób

Gmina Pabianice

Liczba osób w gminie Pabianice wynosiła 6 876

- **Wodociąg publiczny w Rydzynach**
Zasilany z jednego ujęcia w Rydzynach
Liczba ludności korzystającej z wodociągu 2051 osób.
Długość sieci wodociągowej 40,85km
Jakość wody w wodociągu nie budziła zastrzeżeń

- **Wodociąg publiczny w Górcie Pabianickiej**
Zasilany z jednego ujęcia w Górcie Pabianickiej
Długość sieci wodociągowej 16,22 km
Liczba ludności korzystającej z wodociągu 960 osób.
Jakość wody w wodociągu nie budziła zastrzeżeń

- **Wodociąg publiczny w Żytowicach**

Zasilany z jednego ujęcia w Żytowicach
Długość sieci wodociągowej 54,13 km
Liczba ludności korzystającej z wodociągu 3098 osób.
Jakość wody w wodociągu nie budziła zastrzeżeń.

Gmina Lutomiersk

Ogólna liczba ludności w gminie Lutomiersk wynosiła 8027osób

- **Wodociąg publiczny w Lutomiersku**
Zasilany z jednego ujęcia w Lutomiersku.
Długość sieci wodociągowej 26,42 km.
Liczba ludności korzystającej z wodociągu 2444 osoby.
W związku z przekroczeniami manganu w wodzie w sieci Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach w miesiącu grudniu 2014r wydał decyzję na poprawę jakości wody w wodociągu z terminem realizacji do września 2015r., przedłużając jej wykonania do 30 czerwca 2016 r.

- **Wodociąg publiczny w Kazimierzu.**
Liczba ludności korzystającej z wodociągu 1697 osób.
Zasilany jest z jednego ujęcia w Kazimierzu
Liczba ludności korzystającej z wodociągu 1697 osób.
Długość sieci wodociągowej w Kazimierzu 34,30
Jakość wody w wodociągu nie budziła zastrzeżeń.

- **Wodociąg publiczny w Prusinowicach**
Zasilany jest z jednego ujęcia w Prusinowicach.
Długość sieci wodociągowej 57,72 km.
Liczba ludności korzystającej z wodociągu 1 417osób.
Jakość wody w wodociągu nie budziła zastrzeżeń.

- **Wodociąg publiczny w Szydłowie**
Po modernizacji ujęcia w Szydłowie od marca 2015r. woda z tego ujęcia zasila wodociąg.

Długość sieci wodociągowej 68,70 km.

Liczba ludności korzystającej z wodociągu 2090 osób.
Jakość wody w wodociągu nie budziła zastrzeżeń.

2. Wodociągi lokalne

Pod nadzorem sanitarnym Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Pabianicach w 2015 r. były 4 wodociągi lokalne. Woda w tych wodociągach pobierana była do badań według ustalonego harmonogramu.

- Wodociągi lokalne

- wodociąg w Pabianickim Centrum Medyczne Spółka z o.o. ul. Jana Pawła II 68 w Pabianicach.

Długość sieci wodociągowej 1 km.

Zaopatruje w wodę tylko pacjentów w Pabianickim Centrum Medyczne Spółka z o.o., którzy przebywają tam czasowo. W okresie sprawozdawczym stwierdzono przekroczenie bakterii grupy coli. W związku z tym Pabianickie Centrum Medyczne korzysta z wody z ujęcia awaryjnego jakim jest wodociąg publiczny w Pabianicach. Jakość wody po przełączeniu nie budziła zastrzeżeń.

Trwają prace na doprowadzeniem wody w wodociągu lokalnym do właściwych parametrów.

- Ośrodek Rehabilitacyjno - Wypoczynkowy w Drzewocinach 67. W 2007 r. została wydana decyzja ze względu na przekroczenia jonu amonowego – termin wykonania 31.05.2008 r. PPIS w Pabianicach przedłużył termin wykonania w/w decyzji do 31.05.2009 r. Decyzja nie została wykonana w związku z tym w 2015 r. zostało wydane siódme postanowienie o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia. W ośrodku w ciągu roku przebywa 10 osób natomiast w okresie letnim w związku z organizowanymi tam koloniami przebywa ok.300 dzieci na trzech turnusach. Trwają przygotowania do podłączenia ośrodka do wodociągu publicznego w Ślądkowicach.

- Zakład Poprawczy i Schronisko dla Nieletnich Konstancynów Łódzki ul. Ignacew 9- jakość wody nie budziła zastrzeżeń. Z wodociągu korzysta ok. 40 wychowanków przebywających czasowo w zakładzie.

- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Ksawerowie ul. Szkolna 12 – w wodzie w sieci wystąpiły przekroczenia żelaza. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach wydał decyzję na doprowadzenie wody do właściwych parametrów w miesiącu lipcu z terminem wykonania do 30.10.2015r., przedłużając jej termin wykonanie do 27 listopada 2015r. Decyzja została wykonana. Obiekt został podłączony do wodociągu publicznego w Ksawerowie.

3. BASENY I KĄPIELISKA

Pod nadzorem PSSE w Pabianicach znajdują się:

Pływalnie kryte

- Pabianice ul. Grota Roweckiego 3
- Konstancynów Łódzki ul. Kilińskiego 75a

- Pabianice ul. Zamkowa 2- basen hotelowy w „Fabryce Wełny”
Woda w basenach badana była zgodnie z harmonogramem.
Jakość wody w zakresie badanych parametrów nie budziła zastrzeżeń.
Stan techniczny basenów w 2015r. nie budził zastrzeżeń.

Kapieliska

W 2015r. na terenie powiatu pabianickiego nie zostało zgłoszone żadne kąpielisko.

W sezonie kąpieliskowym funkcjonowały 3 miejsca wykorzystywane do kąpeli:

- CSiR „Ośrodek Nad Stawem” w Konstancynie Łódzkim ul. Łaska 62/64
- Caritas Archidiecezji Łódzkiej- Ośrodek Kolonijny w Drzewocinach
- Salezjański Ośrodek Młodzieżowy „DON BOSCO” w Lutomiernku ul. Kąpieliskowa 2.

Organizatorzy miejsc wykorzystywanych do kąpeli wykonywali badania wody przed otwarciem jak i w trakcie trwania sezonu kąpieliskowego.

W miejscu wykorzystywanym do kąpeli CSiR „Ośrodek Nad Stawem” w Konstancynie Łódzkim ul. Łaska 62/64 przez większość sezonu z powodu zakwitnięcia sinic woda nie nadawała się do kąpeli.

Jakość wody w pozostałych miejscach wykorzystywanych do kąpeli nie budziła zastrzeżeń.

Baseny odkryte

Na terenie powiatu pabianickiego nie ma basenów sezonowych otwartych w okresie letnim.

Wnioski

1. Jakość wody nie budziła zastrzeżeń w wodociągach publicznych w :

- wodociąg publiczny w Pabianicach
- wodociąg publiczny w Konstancynie
- wodociąg publiczny w Ksawerowie
- wodociąg publiczny w Dłutowie
- wodociąg publiczny w Górcie Pabianickiej
- wodociąg publiczny w Rydzynach
- wodociąg publiczny w Prusinowicach
- wodociąg publiczny w Dobroniu
- wodociąg publiczny w Czyżeminiu
- wodociąg publiczny w Kazimierzu
- wodociąg publiczny w Żytowicach
- wodociąg publiczny w Śładkowicach
- wodociąg publiczny w Szydłowie

2. Jakość wody na koniec roku nie budziła zastrzeżeń w wodociągach lokalnych w:

- Zakładzie Poprawczym i Schronisku dla Nieletnich w Konstancynie Łódzkim ul. Ignacew 9
- Pabianickim Centrum Medyczne Spółka z o.o. ul. Jana Pawła II 68 w Pabianicach
- Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Ksawerowie ul. Szkolna 12

3. Woda warunkowo nadaje się do spożycia w wodociągach w:

- Ośrodka Rehabilitacyjno-Wypoczynkowym Archidiecezji Łódzkiej w Drzewocinach ze względu na przekroczenie jonu amonowego .
- oraz wodociąg publiczny w Lutomiernku ze względu na przekroczenia manganu.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej pobierali próbki wody ciepłej w obiektach znajdujących się pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej jako i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Łodzi.

W 2015r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach wydał 3 zalecenia na doprowadzenie jakości wody ciepłej w Pabianickim Centrum Medycznym Spółka z o.o ul. Jana Pawła II 68 , Pabianice - budynek psychiatrii

- w Ośrodku Konferencyjno-Rekolekcyjnym Archidiecezji Łódzkiej w Porszewicach 24c.

- Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Ksawerowie ul. Szkolna 12.

Zalecenia zostały wykonane.

Ogółem pobrano 231 próbek wody w tym:

- 141 próbek wody do spożycia

- 40 próbek wody z basenów kąpielowych

- 50 próbek wody ciepłej w kierunku pałeczek Legionella sp.

Obiekty użyteczności publicznej.

Pod nadzorem Sekcji Higieny Środowiska PSSE w Pabianicach w 2015 r. znajdowało się ogółem 436 obiektów.

Przeprowadzono ogółem 212 kontroli sanitarnych.

W ramach nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej w okresie sprawozdawczym skontrolowano pod względem sanitarno-porządkowym place zabaw, parki, skwery, dworzec PKP, przystanki autobusowe, ubikacje publiczne. Kontrole te przeprowadzono przy udziale przedstawicieli Zarządu Dróg i Zieleni Miejskiej oraz jednostek samorządowych. W wyniku lustracji wyżej wymienionych obiektów nie stwierdzono zaniedbań sanitarno - porządkowych.

Skontrolowano bazę noclegową na terenie powiatu pabianickiego.

Stan sanitarno-techniczny oraz sanitarno-porządkowy skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

Pod nadzorem PSSE w Pabianicach znajdują się 2 ubikacje publiczne:

- Pabianice, ul. Kilińskiego 1;
- Konstantynów Łódzki, Plac Kościuszki

Stan sanitarno – porządkowy skontrolowanych ubikacji nie budził zastrzeżeń.

W ramach nadzoru nad toaletami publicznymi znajdującymi się w takich obiektach jak centra handlowe, stacje paliw, przeprowadzono kontrole w 9 obiektach. Stan sanitarno-porządkowy oraz sanitarno-techniczny toalet nie budził zastrzeżeń.

Ponadto na terenie powiatu pabianickiego skontrolowano 9 środków transportu drogowego dalekobieżnego i miejskiego służące do przewozu osób oraz 4 środki transportu służący do przewozu chorych. Stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.

Skontrolowano dworzec PKP w Pabianicach ul. Łaska 37. Obiekt wyposażony jest w wodę bieżącą ciepłą i zimną, nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej. Na terenie dworca oraz przy peronie znajdują się pojemniki na zbieranie odpadów komunalnych. Pomieszczenia dworca utrzymane są w dobrym stanie sanitarno-porządkowym oraz sanitarno-technicznym. Sanitariat dla podróżnych nie budził zastrzeżeń. W skontrolowanym obiekcie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Skontrolowano 2 obiekty sportowe:

- Hala Sportowa Pabianice ul. Grota Roweckiego 1
- Hala Tenisowa Pabianice ul. Grota Roweckiego 3

Nieprawidłowości sanitarno-technicznych oraz sanitarno-porządkowych w w/w obiektach nie stwierdzono.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pabianicach wspólnie z przedstawicielami gmin i miast powiatu pabianickiego dokonali kontroli podległych terenów i obiektów w związku z akcją dotyczącą utrzymania czystości i porządku na terenie miast i gmin.

Kontrolą objęto tereny :

- Gminy Miejskiej Pabianice (parki, skwery, działki, place zabaw, przystanki, ciągi komunikacyjne i piesze)
- Gminy Miejskiej Pabianice nadzorowanej przez Zarząd Dróg i Zieleni Miejskiej (skwery, przystanki, plac zabaw, ciągi komunikacyjne i piesze)
- Gminy Pabianice (ciągi komunikacyjne i piesze, przystanki)
- Gminy Miejskiej Konstantynów Łódzki (parki, drogi gminne, parking przy lesie, teren przy stawach)
- Gminy Dobroń (park gminny, boisko gminne, osiedle mieszkaniowe, boisko przy Szkole Podstawowej i Gimnazjum)
- Gminy Dłutów (drogi gminne, ulice)
- Gminy Ksawerów (przystanki, działka gminna, park gminny, teren zielony, boisko przy Szkole Podstawowej i Gimnazjum)
- Gminy Lutomiernik (przystanki, gminny plac targowy, place zabaw, parki, drogi gminne)

Stan sanitarno-porządkowy skontrolowanych terenów nie budził zastrzeżeń.

Nadzorem objęty jest szpital oraz przychodnie, placówka całodobowej opieki, dzienne domy pomocy społecznej oraz zakład opiekuńczo- leczniczy.

3. na doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno –technicznego poradnie specjalistyczne Pabianickiego Centrum Medycznego w Pabianicach: diabetologiczną, ginekologiczno-położniczą, urologiczną, laryngologiczną oraz cały korytarz w poradni specjalistycznej. Decyzje zostały wydane dnia 12.12.2014 r. – przedłużono do dnia 30.04.2016 r.

Sekcja Higieny Środowiska w zakresie Higieny Pracy wydała w roku 2015 decyzję administracyjną dotyczącą doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczenia do mycia wózków w Pabianickim Centrum Medycznym w Pabianicach ul. Jana Pawła II 68 z terminem wykonania do dnia 30.12.2016 r.

W dniu 13.03.2015 r. sekcja higieny środowiska wydała zalecenia w Pabianickim Centrum Medycznym w Pabianicach ul. Jana Pawła II 68 na doprowadzenie drzwi zewnętrznych w pomieszczeniu do magazynowania odpadów medycznych do właściwego stanu technicznego, doprowadzenie ściany w pomieszczeniu do magazynowania odpadów medycznych do właściwego stanu sanitarno-technicznego. Zalecenia zostały wykonane.

W 2015 r. nie stwierdzono zaniedbań sanitarno-porządkowych w skontrolowanych podmiotach leczniczych. Nie wystawiono mandatów.

W ramach nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej skontrolowano również zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, fryzjersko-kosmetyczne, odnowy biologicznej.

Stan sanitarno-techniczny oraz sanitarno- porządkowy skontrolowanych zakładów nie budził zastrzeżeń. W skontrolowanych obiektach nie wydawano decyzji administracyjnych oraz nie nałożono mandatów.

W 2015 r. prowadzono również nadzór nad zakładami pogrzebowymi oraz środkami transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich .

Zaniedbań sanitarno-porządkowych i sanitarno- technicznych nie stwierdzono.

Ogółem w ramach nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej oraz jakością wody do spożycia wydano 39 decyzji administracyjnych:

- decyzje na ekshumacje- 13;
- decyzje na ekshumacje i przewóz- 7;
- decyzje stwierdzające przydatność wody do spożycia –15;
- decyzja zatwierdzająca laboratorium – 1;
- decyzja nakazująca doprowadzenie wody do spożycia w wodociągu do właściwych parametrów -3

Liczba wydanych postanowień-7, w tym:

- 3 postanowienia na organizację imprez masowych;

- 1 postanowienie o nałożeniu grzywny celem przymuszenia do wykonania obowiązku
  - 3 postanowienia dotyczące zaopiniowania regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie
- Ponadto wydano 5 postanowień na sprowadzenie zwłok.

Zostało rozpatrzonych 23 interwencje od ludności, nie wydano decyzji administracyjnych, nie nałożono mandatów.

Tab. 1 Zestawienie działalności w latach 2013 r., 2014 r., 2015;

Nazwa	2013 r.	2014 r.	2015 r.
Liczba obiektów pod nadzorem	411	412	436
Decyzje	51	42	39
Interwencje	23	20	23
Tytuły wykonawcze	-	-	-

4. Ocena stanu sanitarnego nadzorowanych placówek nauczania i wychowania w powiecie pabianickim za rok 2015

Higiena Dzieci i Młodzieży w PSSE w Pabianicach funkcjonuje w ramach Sekcji Higieny Środowiska w której skład wchodzi również Higiena Komunalna i Higiena Pracy. Zagadnieniami HDM zajmuje się starszy asystent Paweł Wojdał.

W powiecie pabianickim objętych nadzorem sanitarnym w roku 2015 było 136 placówek, w tym: 92 obiekty stałe tj.: 4 żłobki, 2 kluby malucha, 30 przedszkoli, 10 samodzielnych oddziałów przedszkolnych, 2 punkty przedszkolne, 22 szkoły podstawowe, 8 gimnazjów, 1 szkoła artystyczna, 7 zespołów szkół, internat, zakład poprawczy, młodzieżowy ośrodek kultury, hala sportowa, dzienny ośrodek adaptacyjny + obiekty sezonowe. W w/w obiektach przeprowadzono 130 kontroli. Mandatów karnych nie nałożono. Wydano decyzję :

1. Przedszkole Miejskie Nr 6 w Pabianicach, ul. Warszawska 53 – zabezpieczenie parkietu w salach zabaw dzieci na I p. w grupach III i IV w sposób umożliwiający bezpieczne korzystanie z sal, z terminem wykonania natychmiastowym. (wykonana)
2. Przedszkole Miejskie Nr 6 w Pabianicach, ul. Warszawska 53 – doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-technicznego parkietu w salach zabaw dzieci na I p. w grupach III i IV, z terminem wykonania 31.08.2016r.
3. Szkoła Podstawowa w Lutomierniku, ul. Piłsudskiego 1 – doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-higienicznego Sali nr 17 na parterze szkoły (utrzymujący się zapach stęchlizny wydobywający się z pod podłogi), z terminem wykonania do 31.08.2015r. (wykonana)
4. Szkoła Podstawowa Nr 14, Pabianice, ul. Ostatnia 15a – doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-technicznego parkietu na Sali gimnastycznej, z terminem wykonania do 31.08.2016r.

Decyzje przedłużające:

5. Szkoła Podstawowa Nr 13 w Pabianicach, ul. Mokra Jana Pawła II 16 – doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-higienicznego 1. Parkietu na Sali gimnastycznej 2. Ścian i sufitu na Sali gimnastycznej, z terminem wykonania do 30.09.2015r. (wykonana)
6. Decyzję przedłużającą termin wykonania - Szkoła Podstawowa Nr 3 w Pabianicach, ul. Mokra 28/34 – doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-higienicznego zaplecza sanitarnego i szatni męskiej w sąsiedztwie sali gimnastycznej z terminem wykonania do 31.08.2016r.

Żłobki/ klub malucha (6) - Stan sanitarno-higieniczny i techniczny w skontrolowanych obiektach nie budzi zastrzeżeń.

Przedszkola/ inne formy wychowania przedszkolnego (42) :

Stan sanitarno-higieniczny i techniczny w skontrolowanych przedszkolach nie budzi zastrzeżeń.

W Przedszkolu Nr 3 w Pabianicach, ul. Moniuszki 163 – pomalowano Salę gimnastyczną, wyremontowano dach.

W Przedszkolu Nr 5 w Pabianicach, ul. Zamkowa 48/50 – wymieniono armaturę w sanitariatach na Ip. , wyremontowano dwie klasy (wycyklinowano i pomalowano parkiet, pomalowano ściany)

W Przedszkolu Nr 11 w Pabianicach, ul. Św. Jana 28 – pomalowano klatkę schodową II i III p.

W Przedszkolu Nr 12 w Pabianicach, ul. Śniadeckiego 6a – zakupiono wyposażenie placu zabaw.

W Przedszkolu Nr 14 w Pabianicach, ul. Odrodzenia 10 – wyremontowano taras, założono panele na schodach i klatce schodowej.

W Przedszkolu Nr 15 w Pabianicach, ul. P. skargi 75 – wymieniono wykładziny na schodach i korytarzach, dokończono wymianę ogrodzenia.

W Przedszkolu Nr 16 w Pabianicach, ul. Bugaj 58 – wymieniono wykładziny na korytarzach Ip., wyremontowano sanitariaty.

W Przedszkolu Nr 1 w Konstanczynie, ul. Daszyńskiego 3/5 – pomalowano szatnię, zakupiono sprzęt placu zabaw.

W Przedszkolu w Ksawerowie, ul. Gwiazdka 16 – w salach założono klimatyzatory.

W Niepublicznym Przedszkolu „Pokaż świat” w Konstanczynie, ul. Legionów 16 - pomalowano sale zabaw dzieci młodszych.

Szkoły Podstawowe (22)

W Szkole Podstawowej Nr 1 w Pabianicach, ul. Pułaskiego 24 – wymieniono podłogę w świetlicy i jadalni.

W Szkole Podstawowej Nr 5 w Pabianicach, ul. Zamkowa 65 – wymieniono dach na budynku gospodarczym, wymieniono drzwi w klasach 1-3

W Szkole Podstawowej Nr 8 w Pabianicach, ul. Piotra Skargi 30 – pomalowano korytarz na parterze.

W Szkole Podstawowej Nr 9 w Pabianicach, ul. Partyzancka 56a – pomalowano korytarz na IIp., pomalowano jedną klasę + zakupiono ławki i krzesła.

W Szkole Podstawowej Nr 17 w Pabianicach, ul. Warszawska 65 – wyremontowano dwie sale świetlicy

W Szkole Podstawowej Nr 5 w Konstanczynie, ul. Sadowa 5/7 – przygotowano szatnię dla klas I, wyremontowano ekopracownię.

W Szkole Podstawowej w Lutomiersku – oddano do użytku salę gimnastyczną wraz z zapleczem

W Szkole Podstawowej w Mogilnie – wyremontowano świetlicę (wymieniono podłogę, wymieniono lampy oświetleniowe, położono gładź na ścianach i pomalowano.

W Szkole Podstawowej w Kazimierzu – pomalowano szatnię i dwie klasy.

Gimnazja (8)

W Gimnazjum Nr 1 w Pabianicach, ul. Tkacka 15 – pomalowano dwie pracownie, powstała ekopracownia biologiczna, wymieniono drzwi w szatni przy Sali gimnastycznej, wymieniono bramę wjazdową i furtkę, wyremontowano schody i zadaszenie przy wejściach bocznych.

W Gimnazjum Nr 2 w Pabianicach, ul. Skłodowskiej 5 – wymieniono oświetlenie + pomalowano pracownie Nr 208, wyremontowano blok żywieniowy (zmodernizowano instalację elektryczną, zdemontowano założono nowe wentylatory, zdemontowano okapy kuchenne nad palnikami, udrożniono kanały wentylacyjne, pomalowano całą kuchnię).

W Gimnazjum Nr 3 w Pabianicach, ul. 20 Stycznia 9/13 – pomalowano pomieszczenia biblioteki + wymieniono okna w części szkoły.

W Gimnazjum w Piątkowisku – wyremontowano i utworzono ekopracownię (podłogi, elektryka, tynki, malowanie + zakup nowego wyposażenia)

W Gimnazjum Nr 1 w Konstanczynie – pomalowano dwie pracownie komputerowe, wymieniono nawierzchnię (wjazd i wejście do szkoły)

W Gimnazjum w Ksawerowie – pomalowano: szatnię, toalety, salę gimnastyki korekcyjnej, wejście do szkoły.

Zespoły Szkół Ogólnokształcących(2) :

W zespole Szkolno-przedszkolnym w Piątkowisku – powstała ekopracownia

W zespole Szkolno-przedszkolnym w Dłutowie – pomalowano dwie klasy

Zespoły Szkół Ponadpodstawowych(5) :

Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Widzewie – przyłączono do wodociągu publicznego w Ksawerowie

Większość wymienionych prac (np. malowanie) zostało wykonanych z środków własnych placówek. We wszystkich kontrolowanych placówkach została przekazana informacja o konieczności posiadania atestów i certyfikatów dla wszystkich nowo zakupionych sprzętów i pomocy.

V. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

REALIZACJA INTERWENCJI PROGRAMOWYCH

W roku 2015 na terenie powiatu pabianickiego realizowano ogólnopolski program edukacyjny „Trzymaj Formę!”, którego celem jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej, poprzez promocje zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. W programie tym wzięło udział 1187 uczestników.

Z zakresu profilaktyki palenia tytoniu realizowane były następujące programy:

- „Czyste Powietrze Wokół Nas”, czyli program przedszkolnej edukacji antytytoniowej. W programie wzięło udział 286 uczestników.

- „Nie pal przy mnie proszę”, czyli program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół postawowych, w którym udział wzięło 110 uczniów.

- „Znajdź właściwe rozwiązanie”, czyli program profilaktyki palenia tytoniu dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej i gimnazjum, w którym udział wzięło 513 uczestników.

- „Zadbaj o swoje płuca”, czyli program profilaktyki zdrowotnej, w którym udział wzięło 45 uczniów.

Z okazji Światowego Dnia Bez Tytoniu 29.05.2015 r. w Sali konferencyjnej Komendy Powiatowej Policji w Pabianicach zorganizowana została wystawa pt. „Cała prawda o papierosie” oraz punkt informacyjno-edukacyjny z materiałami oświatowymi. Obchody Światowego Dnia bez tytoniu objęły zasięgiem 318 osób.

Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia odbywały się 25.11.2015 r. na terenie Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pabianicach gdzie zorganizowane zostało stoisko informacyjno-edukacyjne z materiałami oświatowymi.

Rok 2015 to także rok realizacji Wojewódzkiej Kampanii Edukacyjnej „Dopalaczom Mówimy STOP-wyberamy zdrowie”, której celem jest obniżenie wśród uczniów tendencji do podejmowania ryzykownych zachowań generowanych przez grupę rówieśniczą prowadzących do sięgania po różnego rodzaju substancje psychoaktywne. Kampania realizowana była w 4 gimnazjach na terenie powiatu pabianickiego. Wzięło w niej udział 797 uczestników.

W ramach realizacji Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych realizowano program edukacyjny pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość?” w którym udział wzięło 148 uczestników.

W ramach realizacji Krajowego Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV z okazji Światowego Dnia Walki z AIDS Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Pabianicach wspólnie z Ośrodkiem Profilaktyki i Integracji Społecznej Miejskiego Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach oraz Oddziałem Rejonowym Polskiego Czerwonego Krzyża w Pabianicach organizując obchody Światowego Dnia Walki z AIDS objęła zasięgiem 14500 odbiorców. Obchody Światowego Dnia Walki z AIDS trwały kilka dni (od 27.11.2015 r. do 02.12.2015 r.) Z tej okazji w 3 placówkach zorganizowane zostały punkty informacyjno-edukacyjne z materiałami oświatowymi i gadżetami. Do placówek oświatowych oraz medycznych dostarczone zostały pakiety informacyjno-edukacyjne. Wolontariusze wręczali mieszkańcom ulotki i gadżety związane z akcją. Rozmawiali i dyskutowali na temat HIV/AIDS z mieszkańcami Pabianic. Ponadto w lokalnych gazetach pojawiły się „WKŁADKI” dotyczące Światowego Dnia Walki z AIDS.

REALIZACJA INTERWENCJI NIEPROGRAMOWYCH

W 2015 r. w ramach akcji letniej „Bezpieczne i zdrowe wakacje 2015 r.” 258 uczestników kolonii oraz półkolonii zorganizowanych na terenie powiatu pabianickiego podczas 5 spotkań wysłuchało pogadanek na temat środków psychoaktywnych.

26.05.2015 r. w Centrum Konferencyjnym „Impresja” w Pabianicach odbyła się Powiatowa Konferencja Profilaktyczna-STOP dopalaczom pod patronatem Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi. Współorganizatorzy: Starosta Powiatu Pabianickiego, Prezydent Miasta Pabianic. Konferencja skierowana była do dyrektorów, pedagogów, wychowawców i nauczycieli oraz przedstawicieli Rady Rodziców. W konferencji wzięło udział 142 uczestników.

Ponadto PSSE w Pabianicach uczestniczyło w „Dopalacze kradną życie”- akcji profilaktycznej/ ogólnopolskiej kampanii w związku z zagrożeniem życia i zdrowia dzieci i młodzieży spowodowanym coraz powszechniejszym dostępem do substancji o działaniu psychoaktywnym, potocznie zwanymi dopalaczami. W kampanii udział wzięło 460 uczniów.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Pabianicach wspólnie ze Stowarzyszeniem Piłki Ręcznej PABIKS działa na rzecz walki z zagrożeniem, jakim są środki zastępcze zwane dopalaczami. Działania te realizowane są w kampanii STOP DOPALACZOM. Na meczach piłki ręcznej, które cyklicznie odbywają się w sezonie 2015/2016 utworzony jest punkt informacyjno-edukacyjny z materiałami oświatowymi. W przerwie meczu spiker ostrzega o niebezpieczeństwach związanych z uzależnieniem od dopalaczy. W roku 2015 w akcji udział wzięło 380 uczestników.

W roku 2015 odbyły się 4 spotkania międzyinstytucjonalnej grupy roboczej w skład, której oprócz Stacji Sanitarnej wchodzi przedstawiciele z Urzędu Miasta, Starostwa, Policji, Straży Miejskiej oraz Ośrodka Profilaktyki i Integracji Społecznej. Spotkania te mają na celu wypracowania modelu współpracy między instytucjami do walki z dopalaczami.

Na prośbę dyrektorów 3 placówek z terenu powiatu pabianickiego odbyły się spotkania z dziećmi, realizowane w formie warsztatów pt., „CO JEST ZDROWE A CO NAM SZKODZI”. W warsztatach udział wzięło 145 uczniów.

VI. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Liczba wydanych postanowień, decyzji i opinii:

- uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych oddziaływania na środowisko w prognozie - 20
- uzgodnienie studium oraz projektów planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko - 23
- wydanie opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko - 21
  - w tym: w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko - 2
- wydanie opinii przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach - 5
- uzgodnień dokumentacji - 17
- dopuszczenia obiektów budowlanych do użytkowania - 88